

Your guide to
sexual health and
wellbeing

Twój przewodnik po
zdrowiu seksualnym i
dobrym samopoczuciu

What do you know about...

Chlamydia

Vaginal health

Genital herpes

Gonorrhoea

Genital warts

Co wiesz na temat ...

Chlamydii

Higieny pochwy

Opryszczki narządów
płciowych

Rzeżączki

Brodawek narządów
płciowych

POLISH

healthier
scotland

SCOTTISH GOVERNMENT

**Pamiętaj - możesz się
zarazić nie odbywając
stosunków płciowych.**

Wydane przez NHS Health Scotland

Biura w Edynburgu

Woodburn House
Canaan Lane
Edinburgh EH10 4SG

Biura w Glasgow

Elphinstone House
65 West Regent Street
Glasgow G2 2AF

© NHS Health Scotland, 2009

NHS Health Scotland jest organizacją współpracującą z WHO na rzecz promocji zdrowia oraz rozwoju zdrowia publicznego.

Chętnie rozważymy możliwość tłumaczenia na inne języki i formaty. Prosimy o kontakt z naszym zespołem ds. publikacji na adres marketing@health.scot.nhs.uk lub telefonicznie pod numerem 0131 536 5500.

Brodawki narządów płciowych: odpowiedź na twoje pytania

P. Czym są brodawki narządów płciowych?

O. Brodawki narządów płciowych są jedną z najpowszechniejszych chorób przenoszonych drogą płciową (Sexually Transmitted Infection - STI). Są one wywoływane przez wirus brodawczaka ludzkiego zwany wirusem papilloma (HPV). Brodawki te są podobne, ale innego typu niż te występujące na innych częściach ciała, np. rękach lub stopach.

Istnieją różne formy wirusa HPV - niektóre z nich mogą wywoływać raka szyjki macicy. Brodawki narządów płciowych **nie** są takie same, jak te wywołujące raka szyjki macicy. Posiadanie brodawek narządów płciowych nie oznacza raka szyjki macicy, ale kobiety, które je posiadają, jak również wszystkie powyżej 20 roku życia, powinny poddawać się regularnym badaniom cytologicznym co 3 lata.

P. Jakie są objawy zarażenia wirusem brodawczaka ludzkiego?

O. U większości osób zakażonych wirusem HPV nie rozwijają się brodawki narządów płciowych. Brodawki widoczne gołym okiem rozwijają się u ok. 10% zakażonych. Od momentu zakażenia do powstania brodawek może minąć kilka tygodni, miesięcy lub nawet dłużej.

Możesz zauważyć pojawienie się małych, różowo/białych guzków lub brodawek w kształcie kalafiora, pojawiających się pojedynczo lub w grupkach, wokół lub wewnątrz genitaliów. Brodawki

mogą swędzieć, ale są bezbolesne, chociaż czasami mogą krwawić przy zadrapaniu. Możesz zauważyć lub wyczuć je sam/a lub zostaną zauważone przez partnera lub też podczas badania lekarskiego.

P. W jaki sposób mogę zarazić się wirusem brodawczaka ludzkiego?

O. Wirus przebywa w skórze genitaliów, ale nie rozprzestrzenia się po całym ciele. Rozprzestrzenia się poprzez kontakt skóry ze skórą. Wirus może być przekazany między osobami poprzez seks lub bliski kontakt narządów płciowych lub przez wspólne używanie akcesoriów erotycznych. Wirus HPV może nie zostać wykryty na skórze, nie powodując powstania wi-docznych brodawek i zostać przeniesiony na partnera seksualnego.

P. Jakie badania przeprowadza się na brodawki narządów płciowych?

O. Jeśli ty lub twój partner obawiacie się, że możecie mieć brodawki na narządach płciowych, udajcie się do lekarza. Możecie wybrać się do lokalnej przychodni lub po-radni zdrowia seksualnego (kliniki GUM [GUM – medycyna układu moczowo-płciowego] lub poradnie planowania rodziny). Są to specjalistyczne instytucje zajmujące się chorobami przenoszonymi drogą płciową. Działają one całkowicie poufnie i można się do nich wybrać bez uprzedniej wizyty u lekarza pierwszego kontaktu (GP).

Nie istnieje badanie na obecność brodawek narządów płciowych inne, niż badanie wzrokowe. Jeśli w okolicy genitaliów wszystko wygląda normalnie i czujesz, że jest w porządku, oznacza to, że nie masz brodawek narządów płciowych. Aczkolwiek w dalszym ciągu możesz być nosicielem wirusa, który je wywołuje. Jeśli pojawią się u Ciebie

Your guide to sexual health

objawy, powinnaś/powinieneś ponownie udać się do lekarza lub kliniki, w której byłaś/eś poprzednio.

Inne choroby przenoszone drogą płciową, takie jak chlamydia i rzeżączka, są bardziej powszechne wśród osób, mających brodawki narządów płciowych. Kiedy odwiedzisz klinikę, twój lekarz lub pielęgniarka zaproponują Ci badanie na te choroby.

Jeśli będziesz miała przeprowadzaną cy-tologię, badanie to może wykazać, że jesteś nosicielem wirusa brodawczaka ludzkiego nawet, jeśli nie występują u Ciebie żadne widoczne objawy. Nawet, jeśli okaże się, że jesteś nosicielem wirusa, nie musisz poddawać się dodatkowej cytologii.

P. Jakie są następne kroki w przypadku wykrycia brodawek narządów płciowych?

O. Jeśli zostaną u Ciebie wykryte brodawki narządów płciowych, zazwyczaj zostanie Ci przepisany płyn lub maść w kremie przeciwko brodawkom, w celu pozbycia się zmian chorobowych. Środki te mogą być stosowane w domu. Innym sposobem leczenia jest wymrażanie przeprowadzane przez lekarza lub pielęgniarkę. Obie terapie, choć bezbolesne, mogą być uciążliwe i trwać kilka tygodni, aby upewnić się, że brodawki zostały całkowicie usunięte. Większość osób wymaga leczenia 4 tygodniowego, ale czasem trwa ono do 12 tygodni.

Nie używaj preparatów przeciwko brodawkom, które można zakupić w aptece, ponieważ są one nieskuteczne w przypadku brodawek narządów płciowych – zawsze konsultuj się z lekarzem lub pielęgniarką.

Niepoddane leczeniu, brodawki narządów płciowych mogą zaniknąć samoistnie. Jednakże, mogą również pozostać niezmienione lub powiększyć swoje rozmiary i liczebność. Również w dalszym ciągu będą zakaźne.

P. Czy brodawki narządów płciowych są niebezpieczne w okresie ciąży?

O. U niektórych kobiet brodawki narządów płciowych powiększają się w czasie ciąży. Często w okresie 6 tygodni przed porodem brodawki zmniejszają się i zazwyczaj znikają.

Niektóre rodzaje leczenia są niewskazane w czasie ciąży i mogą zostać przesunięte na czas po narodzinach dziecka. Jeśli jesteś w ciąży lub starasz się o dziecko, powiedz o tym lekarzowi, aby mógł wybrać metodę leczenia nieszkodliwą dla rozwijającego się dziecka.

Ryzyko przeniesienia wirusa na dziecko w czasie trwania ciąży lub podczas porodu jest bardzo niewielkie.

P. W jaki sposób mogę powiedzieć partnerowi, że mam brodawki narządów płciowych?

O. Niektóre osoby mogą czuć się zdenerwowane, rozgniewane, przestraszone lub zawstydzone rozmową ze swoimi obecnymi lub byłymi partnerami na temat chorób przenoszonych drogą płciową. Twój partner będzie wiedział o zakażeniu wirusem HPV tylko wtedy, jeśli pojawią się widoczne brodawki.

Nikt nie może Cię zmusić, abyś powiedziała/a swojemu partnerowi (partnerom), o swoim zakażeniu chorobą przenoszoną drogą płciową,

Twój przewodnik po zdrowiu seksualnym i dobrym samopoczuciu

ale jest to zalecane.

P. Jaki jest najlepszy sposób zapobiegania zakażeniu?

O. Zawsze używaj prezerwatyw, aby zmniejszyć możliwość przeniesienia wirusa HPV – nie może się on przedostać przez prezerwatywę. Jednakże, jeśli HPV występuje na skórze genitaliów lub w obszarach niechronionych przez prezerwatywę, zakażenie w dalszym ciągu może nastąpić. Jeśli występują widoczne brodawki, niezabezpieczone przez prezerwatywę, najlepiej jest unikać seksu do momentu zniknięcia brodawek.

Praktykowanie **bezpiecznego seksu** jest najlepszym sposobem na zapobieganie wszystkim chorobom przenoszonym drogą płciową, łącznie z brodawki narządów płciowych oraz HIV. Wiąże się to z używaniem prezerwatyw w trakcie seksu waginalnego, oralnego oraz analnego.

Bezpieczny seks

Choroby przenoszone drogą płciową mogą być przenoszone poprzez seks bez zabezpieczenia oraz wspólne używanie akcesoriów erotycznych. Aby zarazić się chorobą przenoszoną drogą płciową, nie trzeba mieć wielu partnerów seksualnych. Jednakże istnieje większe prawdopodobieństwo, że cierpisz na chorobę przenoszoną drogą płciową, jeśli w ostatnim czasie zmieniłeś/eś partnera seksualnego lub, jeśli miałeś/eś więcej niż dwóch partnerów seksualnych w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Bezpieczny seks wymaga stosowania prezerwatywy oraz chusteczek lateksowych (dental dams) przy seksie oralnym oraz prezerwatywy z nawilżającym środkiem na bazie wody przy seksie analnym i waginalnym. Pomaga to zabezpieczeniu twojego partnera przed zakażeniem.

Darmowe prezerwatywy są dostępne w poradniach zdrowia seksualnego, tj. kliniki GUM i poradnie planowania rodziny oraz ośrodkach młodzieżowych typu „drop-in”. Można je również nabyć w większości aptek i supermarketów. Zawsze używaj prezerwatyw dobrej jakości z europejskim znakiem jakości CE Kitemark.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, odwiedź stronę www.sexualhealthscotland.co.uk lub zadzwoń na infolinię pod numer 0800 121 4590.